

Läsnyckel

Yasmins flykt

Författare: Miriam Hallahmy

Översättning: Sara Hemmel

Yasmins flykt är en gripande berättelse om den femtonåriga flickan Yasmine och hennes lillebror Ali. Tillsammans flyr syskonen från kriget i Syrien, för att försöka skapa en trygg framtid någon annanstans i världen.

Yasmins flykt är skriven för ungdomar, med ett enkelt språk som ligger ganska nära talspråket. Boken passar bra för alla som vill få en bättre förståelse för krigsdrabbade flyktingars situation och livsvillkor, runt om i världen, för dig som själv flytt, eller för dig som känner någon som har kommit till Sverige som flykting.

Boken passar bra som diskussionsunderlag vid temaarbeten om krig, flyktingar och ensamkommande barn. Den kan också användas vid diskussioner om hur det kan vara att påbörja ett nytt liv, i ett annat land, efter att ha förlorat allting. Samtala gärna om dessa frågor innan läsningen.

Innan du läser

Titta på bokens framsida och titel. Var i världen tror du att den här berättelsen utspelar sig? Hur tror du att flickan på bilden känner sig? I vilken ålder tror du att hon är?

Vad tänker du när du hör ordet "flykt"? Varför tror du att hon flyr, och från vem, eller vad?

Läs texten på bokens baksida. Stämde dina intryck överens med bilden på framsidan?

Medan du läser

Kapitel 1: Bästa vänner

Hur verkar Yasmins relation till sina vänner och sin smartphone vara, tycker du? Tänker du att det verkar vara likt ditt eget liv, eller helt annorlunda? På vilket sätt?

Varför tycker Yasmin inte om när hennes lillebror leker krig, tror du? Har du själv lekt krig någon gång? Minns du i så fall hur det var? Vad hände, och hur gick det till? Fanns det någon i din närhet som inte tyckte om att du, eller du och dina vänner lekte krig? Varför då, tror du?

"Jag är femton år, jag är vuxen!" tänker Yasmin. Tycker du att man är vuxen när man är femton år? Varför eller varför inte? Om du inte håller med Yasmin – när tycker du att man är vuxen?

Yasmin tänker att det är något som inte stämmer. Vad menar hon då, tror du? Finns det något som tyder på att det inte är en vanlig kväll hemma hos Yasmins och Alis familj? Vad i så fall?

Varför vill Yasmin inte lämna Syrien, trots att det är livsfarligt att leva där? Vad tror du att det är som hon inte vill lämna? Hade du känt likadant som Yasmin, tror du? Varför, eller varför inte? Vad hade det varit svårast att lämna för dig om du var i samma situation som Yasmin och tvungen att lämna ditt hemland? Diskutera gärna tillsammans med en kompis och se om ni tänker likadant!

Kapitel 2: På väg

Yasmin klär på sig en hijab inför resan. Vet du vad det är för sorts klädesplagg? Ta reda på det om du inte vet.

Vilka är IS, som familjen är så rädda för? Fråga din lärare, om du inte vet!

Det är jobbigt för Yasmins lillebror att gå en så lång sträcka i värmen. Varför vågar de inte stanna, tänker du? Vilka faror tror du att det kan finnas på vägen?

Vilka tror du att det kan ha varit som fällde bomber mot flyktingarna på vägen?

Kapitel 3: Att bli vuxen

Yasmins pappa väntar inte på dem där han skulle. Vad tror du kan ha hänt honom?

Yasmins mamma väljer att skicka iväg sina barn ensamma på flykt till en okänd framtid. Tycker du att hon gjorde rätt? Varför eller varför inte? Var tror du att barnen skulle vara säkrast – kvar i Syrien tillsammans med sin familj, eller ensamma men på flykt genom främmande länder där det inte är krig? Tror du att det var ett svårt beslut för deras mamma att skicka iväg barnen själva? Varför, eller varför inte?

Hur tror du att du hade känt det om du var i samma situation som Yasmin och nu fick fly, ensam med ansvar för ett mindre syskon? Hade du tvekat att lyda din mamma, tror du? Varför eller varför inte?

Yasmin oroar sig för vad hon ska göra om Ali blir sjuk, eller bryter benet. Vad hade du oroat dig mest för om du tvingades fly och kanske hade ansvar för ett yngre syskon?

Yasmin vågar inte svara på vännernas meddelanden på sin mobil. Vad tror du skulle hända med Yasmin och hennes familj om IS fick tag på dem? Tror du att det hade varit svårt för dig att låta bli att svara dina vänner? Varför, eller varför inte?

Vad tror du att Yasmin tänker på när hon ser en annan flykting, en pappa, klappa sin son på huvudet? Vilka känslor rör det upp inom henne tror du, och varför?

Varför vaktas gränsen till Turkiet av beväpnade män, tror du? Varför släpper man inte in alla som vill komma till Turkiet, tänker du?

I det här kapitlet finns det med två ord på ett annat språk: inshallah och jallah. Vet du vad de orden betyder? Vilket språk är orden på, tror du? Om du kan, ta reda på det!

Kapitel 4: Kamal

Nu har Yasmin och Ali fått komma till ett flyktingläger. Hur tycker du att det verkar vara där? Hur kan det komma sig att Yasmin, trots allt, somnar omedelbart? Vad tror du att Yasmin tänker när Ali försvinner? Hur tror du att du hade reagerat, om du vaknat upp som Yasmin, ensam i flyktinglägret och upptäckt att ditt syskon var försvunnet?

Varför tror du att det var förbjudet för Yasmin och hennes vänner att prata med killar? Diskutera frågan tillsammans med en kompis!

Hur tror du att det känns för Yasmin och Ali att träffa Kamal?

Yasmins mamma säger att lägret inte är säkert och att de måste ta sig vidare själva till Grekland! Vad tror du att hon menar med att det inte är säkert att stanna kvar? Vilka tankar tror du rör sig i Yasmins huvud när hon hör det? Vill hon resa vidare eller stanna kvar, tänker du? Tror du att hon känner att hon har något val?

Kapitel 5: Flykten

Yasmin längtar hem. Vad tror du att hon saknar mest hemifrån? Vad skulle du ha längtat mest efter om du var i Yasmins situation, tror du?

Yasmin oroar sig för vad hennes föräldrar skulle tycka om de visste att hon pratar med Kamal. Vad tycker du? Är det bra att hon har skaffat en vän – eller kan det vara farligt på något sätt att prata med människor man inte känner? Hur vet man vilka man kan lita på när man lever på flykt, tror du? Vet man någonsin det – eller måste man chansa, tänker du?

Barnen väljer att lita på människosmugglaren och transporteras två dygn i en trång lastbil. Tycker du att det var modigt gjort av dem – varför eller varför inte? Varför tror du att Kamal väljer att följa med dem?

Vad tror du att Yasmin, Ali och Kamal upplever när gummibåten sjunker? Vad tänker de just då och vad oroar de sig mest över, tror du?

Kapitel 6: Nu har jag ingenting

Kamal skrattar när de återförenas, och Ali och Yasmin gråter. Vilka känslor tror du att de upplever nu? Kan det vara samma känsla trots att de reagerar på olika sätt?

Varför, eller varför inte? Hur tror du att du själv hade reagerat i samma situation – med skratt eller tårar – eller kanske på något helt annat sätt?

Tror du att det var viktigt för Yasmin att få en ny sjal att täcka håret med? Varför eller varför inte i så fall? Kan du förstå hennes känsla?

Hur tror du att det skulle kännas att förlora allt man äger som Yasmin och Ali har gjort? Vad tror du skulle vara svårast att bli av med: mobilen, pengarna eller kläderna? Varför?

Kapitel 7: Bra Wifi!

Vad (eller vilka) är det som till sist förmår Yasmin att vara stark och att försöka lite till efter att hon fått veta att hennes pappa är död och att mamman inte kan komma till dem?

Vad/vilka hade kunnat ge dig nya krafter om allting känts hopplöst för dig, tror du? På vilket sätt?

Kapitel 8: Det finns bara plats för två

Hur tror du att Yasmin känner det när hon och Ali får chansen att åka till Tyskland men måste lämna Kamal kvar för att han inte ryms i bilen? Vad tror du att Kamal tänker? Tror du att han blir rädd över att vara ensam igen eller att han kanske är trygg i att färdas på egen hand? Förstår han Yasmin när hon väljer att resa, tror du?

Hade du gjort likadant tror du – eller hade du kanske valt att försöka hitta något annat sätt att resa på så att Kamal kunde följa med? Hur, i så fall?

Äntligen är Yasmin och Ali på väg till sin faster i Tyskland. Vad tror du att Yasmin är gladast över just nu – att de hittat ett sätt att ta sig till Tyskland eller att hon har fått sin första puss på kinden, av en kille?

Efter läsningen

Vad tyckte du om den här boken? Vad var det som var mest spännande? Vilken del av berättelsen tyckte du mest om? Var det något du inte tyckte om som du skulle önska var på ett annat sätt? Vad, i så fall?

Hur tror du att det skulle kännas att tvingas fly från sitt hemland utan någon vuxen som trygghet? Vad skulle du tycka var svårast, tror du? Vad tror du att du skulle sakna mest under ditt liv på flykt? Diskutera tillsammans med en kompis.

Du kanske själv är en av dem som flytt från kriget och levt en tid som flykting. Känner du igen dig i Yasmins och Alis berättelse? Berätta gärna för dina klasskompisar om hur din upplevelse var! Om det känns för jobbigt att prata om skriv istället ner din berättelse! Om du vill kan du låta någon kompis, eller en lärare, läsa den. Annars kan du spara den själv, och läsa den längre fram i livet, som minne av en tid då du tvingades vara väldigt modig.

Titta på sidan <https://sverigeforunhcr.se> där du hittar fakta om krig i världen och om hur många krigsflyktingar det finns i världen idag. Prata sedan tillsammans i klassen om vilka orsaker det kan finnas till att man flyr från ett land där man egentligen skulle vilja bo. Hur vågar man fly, trots alla faror som kan finnas på vägen? Eller är det i själva verket farligare att bo kvar?

Boken slutar mitt under resan till Tyskland! Vad tror du kommer att hända sedan i Yasmins och Alis liv? Tror du att fastern blir glad över att barnen kommer för att bo hos henne? Kommer de någonsin få träffa Kamal igen? Får barnen stanna i Tyskland? Behåller Yasmin kontakten med sina vänner, BFF-tjejerna? Kommer deras mamma att hitta ett sätt att själv fly från Syrien? Kommer de att trivas med sitt nya liv? Skriv ett eget kapitel som börjar där boken slutar! Kapitlet heter: "Tyskland". Vad händer Yasmin och Ali där? Du är författaren och du bestämmer!

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!